

OTSUSED

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS (EL) 2017/246,

7. veebruar 2017,

milles esitatakse soovitus pikendada ajutist sisepiirikontrolli, mida tehakse erandjuhtudel, mis ohustavad Schengeni ala üldist toimimist

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrust (EL) 2016/399, mis käsitleb isikute üle piiri liikumist reguleerivaid liidu eeskirju (Schengeni piirieskirjad), ⁽¹⁾ eriti selle artiklit 29,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu võttis 12. mail 2016 vastavalt komisjoni ettepanekule kooskõlas Schengeni piirieskirjade artikliga 29 vastu rakendusotsuse, milles esitatakse soovitus ajutise sisepiirikontrolli kehtestamise kohta erandjuhtudel, mis ohustavad Schengeni ala üldist toimimist ⁽²⁾.
- (2) Nõukogu soovitas viiel Schengeni riigil (Austria, Saksamaa, Taani, Rootsi ja Norra) jätkata kuue kuu jooksul piiratud arvul sisepiirilõikudel proportsionaalset ajutist piirikontrolli, et kõrvaldada tõsine oht avalikule korrale ja sisejulgeolekule, mida tekitab kõnealustes riikides Kreeka välispiiri kontrollimisel valitsevate puuduste ning Kreeka kaudu sisenevate ja teistesse Schengeni riikidesse edasi liikuda püüdvate ebaseaduslike rändajate teisese rände koosinemine. 11. novembril 2016 pikendas nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal seda tähtaega kolme kuu võrra.
- (3) Schengeni piirieskirjade artiklite 25 ja 29 kohaselt võib nõukogu soovitatud esialgset tähtaega pikendada, kui erandlik olukord ei ole lõppenud.
- (4) 11. novembri 2016. aasta soovitusel kohaselt tuleb asjaomastel Schengeni riikidel esitada komisjonile iga kuu aruanne tehtud kontrollide tulemuste kohta ja hinnang kontrolli jätkamise vajaduse kohta, kui see on asjakohane. Komisjon sai need aruanded kõigilt asjaomastelt Schengeni riikidelt. Neis aruannetes esitatud teabest ilmneb, et kontrollid vastasid soovitusel sätestatud tingimustele. Aruanded annavad tunnistust ka sellest, et nendes riikides olukord järk-järgult stabiliseerub ning et pidevalt väheneb saadud varjupaigataotlejate arv ja sisenemiskeelu saanud isikute arv.
- (5) Nendest edusammudest hoolimata ei ole ikka veel täielikult täidetud tegevuskavas „Tagasi Schengeni juurde“ sätestatud tingimused kõigi piirikontrollide kaotamiseks sisepiiridel ja Schengeni ala tavapärase toimimise taastamiseks. Samuti, vaatamata pidevatele edusammudele ja märkimisväärsele edasiminekuks, mida Kreeka on välispiiri haldamisel 2016. aastal saavutanud, on Kreekas endiselt arvestatav hulk ebaseaduslikke rändajaid. Varasemate suundumuste alusel võib järeldada, et ebaseadusliku rände oht liikmesriikidele, keda Kreekast lähtuv ebaseaduslike rändajate teisene ränne kõige rohkem mõjutab, ei ole veel kadunud.

⁽¹⁾ ELT L 77, 23.3.2016, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 151, 8.6.2016, lk 8.

- (6) Teatistes, mis sisaldab tegevuskava „Tagasi Schengeni juurde“, määras komisjon kindlaks mitmesugused meetmed, mida tuleb võtta Schengeni ala täieliku toimimise taastamiseks. Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti töö on praegu kiiresti käima lükkamisel, et ta saaks alates 2017. aasta veebruarist hakata Kreekale osutama abi riigi põhjaosa välispiiril.
- (7) Veel üks tegevuskavas „Tagasi Schengeni juurde“ sisalduv meede on ELi-Türgi avalduse rakendamine. Neljandas eduaruandes ⁽¹⁾ leiab kinnitust tulemuste järjepideva saavutamise suundumus, kuigi probleeme on endiselt palju. Seetõttu tuleb selle rakendamist pidevalt jälgida. Jälgida tuleb ka koostööd, milles lepitakse kokku Lääne-Balkani rändeteel olevate riikide juhtide kohtumisel tehtud avaldused.
- (8) Seega püsib endiselt erandlik olukord, mis ohustab tõsiselt avalikku korda ja sisejulgeolekut ning Schengeni ala üldist toimimist.
- (9) Eespool nimetatud asjaolusid arvesse võttes näib seega olevat põhjendatud, et kooskõlas Schengeni piirieskirjade artikliga 29 võib viimase abinõuna lubada praegu sisepiiridel ajutist piirikontrolli tegevatel asjaomastel Schengeni riikidel Austrial, Saksamaal, Taanil ja Rootsil ning assotsieerunud riigil Norral pikendada veel kord sellise kontrolli kestust.
- (10) Praegu kättesaadavate faktiliste näitajate alusel ei tohiks kontrolli pikendada rohkem kui kolmeks kuuks alates käesoleva rakendusotsuse vastuvõtmise kuupäevast.
- (11) Liikmesriigid, kes otsustavad käesoleva rakendusotsuse alusel jätkata piirikontrolli sisepiiridel, peaksid sellest teavitama teisi liikmesriike, Euroopa Parlamenti ja komisjoni.
- (12) Enne sellise kontrolli jätkamise kasuks otsustamist peaksid asjaomased liikmesriigid uurima, kas neil ei ole kindlakstehtud ohu tulemuslikuks kõrvaldamiseks võimalik võtta mõnda muud alternatiivset meetet, näiteks kasutada politsei volitusi viisil, mis on kooskõlas Schengeni piirieskirjade artikliga 23, ja taaskehtestama asjaomastel sisepiiridel piirikontrolli üksnes viimase abinõuna, kui selliste muude, piiriülest liiklust vähem piiravate meetmetega ei ole võimalik kindlakstehtud ohtudele piisavalt reageerida. Asjaomased liikmesriigid peaksid oma teatesse lisama selle võimaluse analüüsimise tulemused ja piirikontrolli jätkamise otsust põhjendama.
- (13) Käesoleva rakendusotsuse alusel tehtavad kontrollid peaksid jätkuma vaid vajalikus ulatuses ja nende intensiivsus peaks piirduma sellega, mis konkreetses olukorras on hädavajalik. Seega võib eeldada, et rändevoo edasisel vähenemisel peatatakse kontrollimine konkreetsel piirilõikudel. Selleks et piirikontroll oleks võimalikult kasulik ja selle negatiivne mõju vabale liikumisele võimalikult väike, peaks see olema sihipärane ning põhinema pidevalt ajakohastataval riskianalüüsil ja luureteabel. Nendel Schengeni riikidel, keda asjaomaste piirilõikude kontrollimine mõjutab, peaks olema võimalik korrapäraselt esitada oma seisukohti kontrolli vajalikkuse kohta ning see Schengeni riik, kes on otsustanud kontrolli taastada, peaks neid seisukohti arvesse võtma kontrolli vajalikkuse analüüsimisel ja läbivaatamisel eesmärgiga kontrollimist järk-järgult vähendada.
- (14) Iga käesoleva rakendusotsuse rakendamise kuu lõppedes tuleks komisjonile ja nõukogule kiiresti saata täielik aruanne, mis sisaldab tehtud kontrollide tulemusi ning hinnangut kontrolli jätkamise vajaduse kohta, kui see on asjakohane. Aruanne peaks sisaldama kontrollitud isikute, kontrolli tulemusel antud sisenemiskeeldude, kontrolli tulemusel tehtud tagasisaatmisotsuste ja kontrollitud sisepiiridel saadud varjupaigataotluste koguarvu.
- (15) Nõukogu võtab teadmiseks komisjoni teate, et ta jätkab koostööd asjaomaste Schengeni riikidega sisepiiridel ajutise piirikontrolli järkjärguliseks lõpetamiseks, et taastada Schengeni ala tavapärane toimimine niipea kui võimalik.
- (16) Nõukogu võtab samuti teadmiseks komisjoni teate, et ta jälgib tähelepanelikult käesoleva rakendusotsuse kohaldamist,

⁽¹⁾ Neljas eduaruanne ELi ja Türgi avalduse rakendamise kohta (COM(2016) 792).

SOOVITAB JÄRGMIST:

1. Austrial, Saksamaal, Taanil, Rootsil ja Norral pikendada kuni kolmeks kuuks alates 11. veebruarist 2017 proportsionaalset ajutist piirikontrolli järgmistel sisepiiridel:
 - Austria Austria-Ungari ja Austria-Sloveenia vahelisel maismaapiiril;
 - Saksamaa Saksamaa-Austria maismaapiiril;
 - Taani oma sadamates, millel on parvlaevavahendus Saksamaaga, ja Taani-Saksamaa vahelisel maismaapiiril;
 - Rootsi Lõuna ja Lääne politseipiirkonnas asuvates Rootsi sadamates ning Öresundi silla juures;
 - Norra oma sadamates, millel on parvlaevavahendus Taani, Saksamaa ja Rootsiga.
2. Enne käesoleva soovituse alusel piirikontrolli pikendamise otsuse tegemist peaksid asjaomased liikmesriigid vahetama mõjutatud liikmesriigi või liikmesriikidega seisukohti tagamaks, et piirikontrolli tehakse sisepiiridel üksnes siis, kui seda peetakse vajalikuks ja proportsionaalseks. Lisaks peaksid asjaomased liikmesriigid tagama, et piirikontrolli tehakse sisepiiridel kooskõlas Schengeni piirieskirjadega ainult viimase abinõuna, kui muude alternatiivsete meetmetega ei ole võimalik saavutada samaväärseid tulemusi, ja ainult sellistel sisepiirilõikudel, kus seda peetakse vajalikuks ja proportsionaalseks. Asjaomased liikmesriigid peaksid vastavalt teavitama teisi liikmesriike, Euroopa Parlamenti ja komisjoni.
3. Piirikontroll peaks jätkuvalt olema sihipärane, põhinema pidevalt ajakohastataval riskianalüüsil ja luureteabel ning kontrollide ulatus, sagedus, koht ja aeg peaksid piirduma sellega, mis on tingimata vajalik tõsisele ohule reageerimiseks ning avaliku korra ja sisejulgeoleku tagamiseks. Käesoleva rakendusotsuse kohaselt sisepiiril piirikontrolli tegev liikmesriik peaks kord nädalas läbi vaatama kontrollide vajalikkuse, sageduse, koha ja aja, kohandama kontrollide intensiivsust kõrvaldamist vajava ohu tasemele, lõpetama kontrollid, kui see on asjakohane, ning esitama komisjonile ja nõukogule kord kuus kiiresti aruande.

Brüssel, 7. veebruar 2017

Nõukogu nimel

eesistuja

L. GRECH
